

Materiaal en informatie

Voor meer informatie kunt u terecht bij Sardes en het Expertisecentrum Nederlands, of op de Taal100-website: www.taal100.nl

Voor aanschaf van het Taal100-boek of voor het inschakelen van een externe Taal100-coach kunt u terecht bij Sardes.

Kennis voor beleid en praktijk

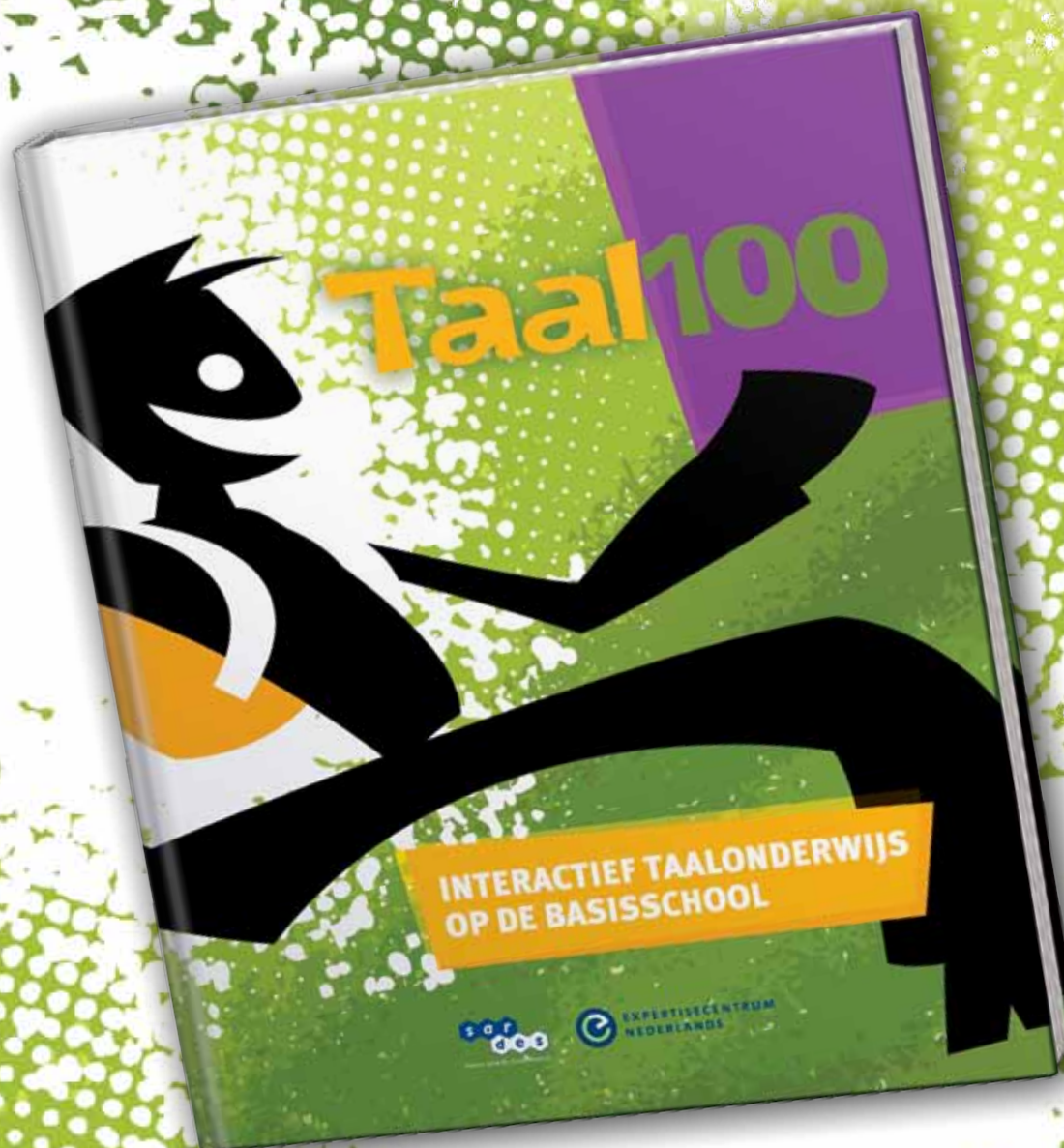
Sardes
Postbus 2357
3500 GJ Utrecht
Tel. 030-2326200
secretariaat@sardes.nl
www.sardes.nl

Expertisecentrum Nederlands
Postbus 6610
6503 GC Nijmegen
Tel. 024-3615624
expert.ned@taalonderwijs.nl
www.taalonderwijs.nl

COLOFON

Tekst: Olga Abell
Vormgeving: FC Klap, Hilversum
Fotografie: Sardes
Drukwerk: Offsetdrukkerij de la Montagne BV

Kennis voor beleid en praktijk

Wat is Taal100?

Taal100 is een werkwijze om met het hele schoolteam aan het taalonderwijs te werken. Het gaat er daarbij om dat de leerkrachten hun didactische vaardigheden versterken. Taal100 is een vervolg op de Taallijn en is geschikt voor groep 1 tot en met 8. Net als de Taallijn gaat Taal100 ervan uit dat ieder taaldomein (zoals woordenschat en begrijpend lezen) specifieke didactische vaardigheden van leerkrachten vergt. Dit zijn vaardigheden die leerkrachten altijd en overal toe kunnen passen: tijdens de taalles of tijdens een zaakvak, in de klas of op het schoolplein, of ze nu werken met of zonder methode. Het idee is dat leerkrachten met de juiste didactische vaardigheden 100% van de tijd kunnen benutten als effectieve taalleertijd. Vandaar ook de naam Taal100: de aanpak is bedoeld om voor 100% van de leerlingen 100% effectieve taalleertijd te realiseren.

Taal100 is ontwikkeld door Sardes en het Expertisecentrum Nederlands in opdracht van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Waarom Taal100?

Wat zwak is, kan goed worden. Wat goed is, kan beter. Achterblijvende scores van leerlingen zijn de eerste indicatie om het taalonderwijs te verbeteren. Ook als de resultaten over het algemeen voldoende zijn, geldt dit niet altijd voor alle groepen of taaldomeinen even sterk. Daarnaast willen scholen soms ook meer uit het taalonderwijs halen als het gewoon goed gaat. Effectief en interactief taalonderwijs is in alle gevallen de grondslag.

Hoe werkt Taal100?

Kenmerkend voor Taal100 is dat het een cyclisch proces is. Hierdoor maken scholen van de verbetering van hun taalonderwijs een continu proces waarbij het hele schoolteam betrokken blijft. Iedere cyclus wordt doorlopen met het hele team, dat bestaat uit leerkrachten, schoolleiding en een Taal100-coach. Zij analyseren samen de toetsgegevens van de leerlingen en kiezen gezamenlijk een onderwerp om mee aan de slag te gaan. Vervolgens lezen en bespreken ze literatuur over het onderwerp

en bedenken ze er zelf praktijkopdrachten bij. Door middel van filmopnames in de klas geven leerkrachten elkaar feedback op de praktijkopdrachten. Leerkrachten gaan dus zelf op zoek naar oplossingen, in plaats van ze kant en klaar aangeleverd te krijgen.

Belangrijkste kenmerken van Taal100

- **Methodeoverstijgend:** kan worden ingezet zonder methode of om een methode effectiever in te zetten.
- **100% van de tijd is taalleertijd:** de hele dag door kansen grijpen en creëren.
- **Gericht op het hele team:** de doorgaande lijn krijgt goed gestalte.
- **Gericht op continuïteit:** duurzame zelfprofessionalisering.
- **Integraal:** het gaat om de essentiële didactische principes op alle domeinen van taal.

ERVARING

uit een Taal100-school

“Het klinkt misschien raar, maar ik was me nooit echt bewust van het feit dat het begrijpend luisteren dat ik met de leerlingen oefen, zo direct verband hield met het begrijpend lezen in de hogere groepen. We leren zelfs dezelfde strategieën aan!”

ERVARING

uit een Taal100-school

“Woordenschat was een geschikt onderwerp voor Taal100, want je hoort kinderen al gauw de aangeleerde woorden gebruiken. Je ziet snel resultaat.”

Aan de slag met Taal100

Het Taal100-boek

Voor scholen die met Taal100 aan de slag gaan is het Taal100-boek ontwikkeld. Hierin staat nauwkeurig beschreven hoe een cyclus wordt doorlopen en zijn per taaldomein de richtlijnen gegeven voor het vergroten van de didactische vaardigheden van leerkrachten. Daarnaast staat beschreven hoe leerkrachten zowel tijdens de taallessen als in alle andere vakken kansen kunnen grijpen en creëren om taalontwikkeling te stimuleren, met of zonder methode.

Begeleiding

De Taal100-coach is verantwoordelijk voor de voorbereiding, uitvoering en voortgang van het proces. De coach is iemand van binnen de school. Omdat de deskundigheid die hiervoor vereist is vaak nog ontwikkeld moet worden, is het verstandig om aanvankelijk een externe coach aan te stellen die de interne coach tijdens de eerste cyclus begeleidt.